

УПАТСТВО ЗА НАЧИНОТ НА ПОСТАПУВАЊЕ ВО РАБОТАТА НА МИНИСТЕРСТВОТА ВО ПРОЦЕСОТ НА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОЦЕНКА НА ВЛИЈАНИЕТО НА РЕГУЛАТИВАТА

1. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со ова упатство се пропишува начинот на постапување во работата на министерствата во процесот на спроведување на проценката на влијанието на регулативата (во натамошниот текст: ПВР).

Член 2

Процесот на ПВР во смисла на ова упатство, е низа на активности во која се спроведуваат анализи и се прибираат релевантни податоци, врз основа на кои се избира најдоброто решение на проблемот при регулирање на одредена област и за постигнување на целите на предлогот на закон во консултација со засегнатите страни.

Засегнати страни во смисла на ова упатство, се деловните субјекти, синдикатите, стопанските комори, здруженијата и фондации, односно сите физички и правни лица кои можат да бидат засегнати од спроведувањето на предлогот на закон.

2. ПЛАНИРАЊЕ НА ПВР

Член 3

Планирањето на ПВР се врши врз основа на начелото на пропорционалност, согласно кое колку е поголемо очекуваното влијание од предлогот на закон толку е подетална и посеопфатна ПВР.

Планирањето на процесот на ПВР соодветува со процесот за стратешко планирање.

При планирањето на ПВР, врз основа на анализата на состојбите во областа, дефинирањето на проблемот, анализата на постојната регулатива и на нејзиното спроведување и консултациите со засегнатите страни, министерствата се определуваат за регулаторни или нерегулаторни мерки како можни решенија за проблемите или состојбите кои биле констатирани во областите за кои се надлежни и начините за нивно решавање.

Член 4

Во текот на планирањето на ПВР, од страна на министерствата се утврдува:

- каков ќе биде степенот на можни влијанија од предлогот на закон,
- кои засегнати страни ќе бидат вклучени,
- какви податоци ќе бидат неопходни за да се направат потребните анализи, и
- ресурсите потребни за спроведување на процесот на ПВР.

Член 5

Годишниот план за спроведување на ПВР се подготвува истовремено со подготвување на иницијативите за нацрт Годишната програма за работа на Владата на Република Македонија.

Годишниот план од ставот 1 на овој член ги содржи следните елементи:

- назив на предлогот на закон;
- краток опис на проблемот;
- цел на предлогот на закон;
- месец на поднесување на предлогот на закон до Владата на Република Македонија (согласно Годишната програма за работа на Владата на Република Македонија);
- временска рамка за спроведување на ПВР и подготвување на предлогот на закон;
- потребни човечки и финансиски ресурси за спроведување на ПВР;
- засегнати страни кои ќе бидат вклучени во процесот;
- начин на вклучување на засегнатите страни и
- временска рамка за спроведување на консултациите;

Образецот на Годишниот план за спроведување на ПВР е даден во Прилог бр. 1 и е составен дел на ова упатство.

Член 6

Годишниот план за спроведување на ПВР се објавува на Единствениот национален електронски регистар на прописи (во натамошниот текст: ЕНЕР) најдоцна 15 дена по усвојувањето на Годишната програма за работа на Владата на Република Македонија.

Член 7

Од страна на министерствата се следи и ажурира Годишниот план за спроведување на ПВР согласно следењето и ажурирањето на Годишната програма за работа на Владата на Република Македонија и потребите за иницијативи надвор од Годишната програма за работа на Владата на Република Македонија.

Ажурираните верзии на Годишниот план за спроведување на ПВР се објавуваат на ЕНЕР најдоцна 15 дена по усвојувањето на ажурираната верзија на Годишната програма за работа на Владата на Република Македонија.

3. СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПВР

Член 8

За секој од предлозите на закони содржани во Годишниот план за спроведување на ПВР, се подготвуваат план и динамика за спроведување на активностите во рамки на процесот на ПВР.

Член 9

Од страна на министерствата се информираат засегнатите страни најдоцна пет дена пред почетокот на процесот на ПВР и на изготвување на предлогот на закон утврден во Годишниот план за ПВР, преку објавување на известување на ЕНЕР и на веб-страницата на министерството.

Известувањето од став 1 од овој член ги содржи следниве елементи:

- назив на министерството;
- назив на предлогот на закон;
- краток опис на проблемот;

- цел на предлогот на закон;
- временска рамка за изготвување на предлогот на закон;
- начинот на вклучување на засегнатите страни;
- најава за јавен увид и јавна расправа;
- електронски адреси од ЕНЕР и веб-страницата на министерството од кои засегнатите страни ќе можат да ја преземат електронската верзија на предлогот на закон и нацрт Извештајот за ПВР;
- поштенска и/или електронска адреса на која засегнатите страни ќе можат да доставуваат мислења, забелешки и сугестии;
- одговорно лице за контакт во министерството и
- други информации што можат да помогнат за ефективно учество на засегнатите страни во процесот на подготвување на предлогот на закон.

Образецот за известувањето од став 1 на овој член е даден во Прилог бр. 2 и е составен дел на ова упатство.

Член 10

Во анализата на проблемот се образложуваат:

- суштината, природата и опсегот на проблемот;
- причините кои придонесуваат за постоење на проблемот;
- постојните прописи во конкретната и сродните области;
- оценката на степенот на спроведување на законите и другите прописи и
- поврзаноста со меѓународните договори ратификувани во согласност Уставот на Република Македонија.

Член 11

Врз основа на резултатите од анализата од членот 10 од ова упатство, се дефинираат цели на предлогот на закон кои треба да бидат конкретни, мерливи, реално остварливи и поврзани со стратешките приоритети и политиките на Владата на Република Македонија.

Член 12

По извршената анализа на проблемот и дефинирањето на целите од страна на министерствата се утврдуваат повеќе можни решенија (опции) за постигнување на утврдените цели.

Во зависност од сложеноста на проблемот, се утврдуваат не помалку од три решенија (опции), од кои едното е опцијата „не прави ништо“ која што претставува основа за споредување со другите решенија (опции).

Со анализата на опцијата „не прави ништо“ се утврдува какви би биле последиците во одредената област доколку Владата на Република Македонија не интервенира преку предлогот на закон или други мерки.

Член 13

Иницијативата за донесување на предлогот на закон се повлекува од Годишната програма за работа на Владата на Република Македонија доколку во текот на анализата од членот 12 од ова упатство се утврди дека претходно дефиниран проблем може да се реши со доследно спроведување на постојните прописи или преку воведување на нерегулаторни мерки.

Повлекувањето од ставот 1 на овој член се врши со информација на министерството до Владата на Република Македонија во која се наведуваат причините за повлекување на иницијативата.

Член 14

Од страна на министерствата се утврдуваат трошоците, придобивките и влијанијата од економски, фискален и социјален аспект, како и од аспект на влијанијата врз животната средина за секое од утврдените можни решенија (опции) при што се користат соодветни методи и аналитички алатки.

Од страна на министерствата се прави споредба помеѓу трошоците и придобивките од утврдените можни решенија (опции) и се предлага решението кое најефективно ќе придонесе кон остварување на утврдените цели на предлогот на закон, односно решението со кое ќе се постигне придобивката со најмалку трошоци и несакани ефекти.

Член 15

Предложеното решение од членот 14 од ова упатство се вградува во предлогот на закон.

Од страна на министерствата начелно се анализираат сите аспекти што се однесуваат на спроведување на предложеното решение и дава општ преглед на механизмите и активностите за спроведување, следење и евалуација на препорачаното решение односно на предлогот на закон.

Од страна на министерствата се подготвува детален план за спроведување, следење и евалуација на законот по донесување на законот во Собранието на Република Македонија.

Член 16

На крајот на спроведувањето на ПБР, се изготвува нацрт Извештај за ПБР.

Нацрт извештајот за ПБР содржи преглед на спроведените анализи и извршените консултации со засегнатите страни во текот на целиот процес на ПБР.

Член 17

Нацрт Извештајот за ПБР и предлогот на закон се објавува на ЕНЕР преку е-седници на Владата на Република Македонија и на веб-страницата на министерството најдоцна 20 дена пред доставување на нацрт Извештајот за ПБР до Министерството за информатичко општество и администрација.

Доколку нацрт Извештајот за ПБР содржи информации кои се сметаат за класифицирани информации, нацрт Извештајот за ПБР не се објавува на ЕНЕР и постоењето на класифицирани информации се означува во соодветната графа на првата страница на нацрт Извештајот за ПБР.

Член 18

Нацрт Извештајот за ПБР, потпишан од државниот секретар на министерството се доставува на мислење до Министерството за информатичко општество и администрација.

По добивање на мислењето од Министерството за информатичко општество и администрација, се подготвува предлог Извештај за ПБР, кој го потпишува ресорниот министер.

Член 19

Предлогот на закон и предлог Извештајот за ПБР заедно со останатите материјали, се доставуваат до Генералниот секретаријат на Владата на Република Македонија.

Член 20

По утврдување на предлогот на закон од страна на Владата и добивање на извадок од Нацрт записникот од одржаната седница на Владата на Република Македонија, Извештајот за ПВР заедно со предлогот на закон се објавува на ЕНЕР.

4. КОНСУЛТАЦИИ СО ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ

Член 21

Во зависност од содржината на предлогот на закон и можните влијанија (економски, социјални и врз животната средина) од страна на министерствата се утврдуваат засегнатите страни кои треба да бидат вклучени или консултирани во процесот на спроведување на ПВР и изготвување на предлогот на закон. Вклучување на засегнатите страни се обезбедува во текот на целиот процес, почнувајќи од фазата на планирање, спроведување на процесот на ПВР и подготвување на предлогот на закон.

Член 22

Со засегнатите страни се вршат консултации: по предлогот на закон, по одредени прашања, за можни решенија (опции) или за утврдување на влијанија од предлогот на закон.

Во зависност од очекуваните влијанија на предлог на закон, се утврдуваат еден или повеќе начини за вклучување и консултации со засегнатите страни.

Консултациите со засегнатите страни можат да се вршат на некои од следниве начини:

- јавен увид на предлогот на закон;
- јавни расправи;
- барање за писмени мислења, забелешки и сугестии од засегнатите страни;
- учество во работни групи формирани од страна на министерството или Владата на Република Македонија;
- состаноци со засегнатите страни;
- јавни дебати по одредени прашања преку користење на електронски интерактивни алатки достапни на порталите ЕНЕР и Е-демократија.

Член 23

Со цел структурирани и ефективни консултации со засегнатите страни, од страна на министерствата можат да се подготват прашања, односно теми на кои се води дискусијата или се прибираат мислења, забелешки и сугестии.

Прашањата, односно темите од ставот 1 на овој член се формулираат на јасен и едноставен јазик, разбирлив за сите засегнати страни.

Член 24

Од страна на министерствата може да се одржи јавна расправа во текот на процесот на спроведување на ПВР и изготвување на предлогот на закон.

Заради одржување на јавна расправа, предлогот на закон се става на јавен увид и се издава повик за јавен увид.

Во повикот од ставот 2 на овој член се наведуваат:
- називот на предлогот на закон,
- почетниот и крајниот рок на јавниот увид,

- местото, односно УРЛ адресата на ЕНЕР и веб-страницата на министерството каде засегнатите страни можат да извршат јавен увид и
- датумот на одржувањето на јавната расправа.

Повикот за јавниот увид се објавува на ЕНЕР и на веб-страницата на министерството.

Во зависност од сложеноста на прашањата кои се уредуваат со предлогот на закон, од страна на министерствата се дефинира рокот за спроведување на јавниот увид, кој не треба да биде пократок од 15 денови.

Јавната расправа се одржува по истекот на рокот за јавниот увид.

Од страна на министерствата, најмалку пет дена пред одржување на јавната расправа, се доставуваат покани до засегнатите страни за учество во јавната расправа писмено и/или по електронска пошта и преку објавување на покана на ЕНЕР и на веб-страницата на министерството.

Член 25

Од спроведениот процес на консултации со засегнатите страни во Извештајот на ПВР се внесуваат:

- информациите за начинот на вклучување на засегнатите страни;
- податоците за засегнатите страни кои учествувале во процесот;
- ставовите искажани во текот на јавните расправи, односно мислењата, забелешките и сугестиите добиени по писмен пат или објавени на ЕНЕР и порталот Е-демократија;
- мислењата, забелешките и сугестиите кои биле вградени во предлогот на закон и
- мислењата, забелешките и сугестиите кои не биле прифатени од страна на министерството и образложение за причините.

5. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 26

Со влегувањето на сила на ова упатство прастанува да важи Упатството за начинот на постапување во работата на министерствата за вклучување на засегнатите страни во постапката за изготвување закони („Службен весник на Република Македонија“ бр. 150/11).

Член 27

Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

*Овој текст е консолидиран од страна на Здружение ЕСЕ според последното Упатство за изменување и дополнување на упатството за начинот на постапување во работата на Министерствата во процесот на спроведување на проценка на влијанието на регулативата, од 28 ноември 2017 година, за потребите на Фискална Транспарентност Македонија и информирање на јавноста.